

KRISINO™ 2007
Rapport

Gjennomført av

Næringslivets sikkerhetsråd
og Perduco

i samarbeid med/støtte fra:

Embetsmannsutvalget mot økonomisk kriminalitet (EMØK),
Næringslivets Hovedorganisasjon, Deloitte, Sparebank 1s
Kriminalitetsforebyggende Fond og Næringslivets
Sikkerhetsorganisasjon

Deloitte.

Forord

I samarbeid med Næringslivets sikkerhetsråd har Perduco gjennomført Kriminalitets- og sikkerhetsundersøkelsen i Norge - KRISINO™ for andre år på rad. Undersøkelsen støttes av Embetsmannsutvalget mot økonomisk kriminalitet (EMØK), NHO, Deloitte, Sparebank 1s Kriminalitetsforebyggende Fond (Trygt Samfunn) og Næringslivets Sikkerhetsorganisasjon.

Undersøkelsen bygger på representative utvalg av virksomheter i privat og offentlig sektor, fra de minste til de største virksomhetene.

Spørreskjema er utviklet av Næringslivets sikkerhetsråd, Perduco og andre støttespillere/fagmiljøer. Datainnsamling ble gjort telefonisk blant 2501 private og offentlige virksomheter og ble gjennomført i november og desember 2007.

Seniorrådgiver	Spesialrådgiver	Seniorrådgiver
Reidar Dischler	Gyrd Steen	Roy E. Banken

Oslo, mars 2008

Innhold

Forord	2
Innhold	3
Tekniske kommentarer	5
<i>Definisjon av populasjon</i>	5
<i>Utvalg og utvalgsmetode</i>	5
<i>Metode for datainnsamling</i>	5
<i>Tidspunkt for datainnsamlingen</i>	5
<i>Feilmarginer</i>	5
Karakteristika	6
<i>Sektor</i>	6
<i>Geografi</i>	6
<i>Bedriftsstørrelse</i>	7
<i>Bransje</i>	7
1. Kontrolltiltak	8
1.1 <i>Kontroll ved ansettelser</i>	8
1.2 <i>Kontroll av ansatte</i>	9
2. Vold i jobbsammenheng	10
2.1 <i>Vold og trusler om vold</i>	10
2.2 <i>Hvem utfører/truer med vold?</i>	10
3. Svart økonomi og korrupsjon	11
3.1 <i>Sjansen for å bli oppdaget av skattemyndigheter</i>	11
3.2 <i>Korrupsjon og hvitvasking</i>	12
3.3 <i>Prissamarbeid</i>	13
3.4 <i>Konkurransavidende forhold</i>	15
3.5 <i>Tilbydd en utilbørlig fordel</i>	16
4. Innbrudd, hæververk og risikovurdering	16
4.1 <i>Uønskede hendelser</i>	16
4.2 <i>Lovbrudd som ikke anmeldes</i>	18
4.3 <i>Risikovurdering</i>	18
5. Rusmisbruk	20
5.1 <i>Kjennskap til misbruk av rusmidler</i>	20
5.2 <i>Sikkerhetsrisiko på grunn av rusmisbruk</i>	21
5.3 <i>Aktiv oppfølging av rusmiddelmisbruk</i>	21
5.4 <i>Retningslinjer for håndtering av rusmisbruk</i>	21
6. Sosiale tilstelninger og arrangementer	23

PERDUCO

KRIMINALITETS- OG SIKKERHETSUNDERSØKELSEN I NORGE

<i>6.1 Deltagelse på arrangement betalt av leverandør</i>	23
<i>6.2 Holdninger til arrangementer</i>	24
7. Vedlegg: Spørreskjema	26

Tekniske kommentarer

Definisjon av populasjon

Kriminalitets- og sikkerhetsundersøkelsen i Norge - KRISINO™ er geografisk avgrenset til Norge. Populasjonen i denne undersøkelsen er den totale mengde av virksomheter i Norge, både private og offentlige. Utvalgsenheten i undersøkelsen er virksomheter (privat og offentlig sektor).

Populasjonen er definert ved hjelp av Ravn Info/Brønnøysundkatalogens oversikt over samtlige norske foretak, både private og offentlige virksomheter.

Utvalg og utvalgsmetode

Som grunnlag for undersøkelsen er det benyttet stratifisert utvalg, ett utvalg av private virksomheter (2000 virksomheter) og ett utvalg av offentlige virksomheter (500 virksomheter). Det offentlige utvalget er trukket basert på et rent tilfeldighetsutvalg, med unntak av at barnehager og grunnskoler er holdt utenfor. Offentlige virksomheter med færre enn 10 ansatte er i tillegg holdt utenfor utvalget. I den private delen er også utgangspunktet at det er benyttet tilfeldighetsutvalg, men utvalget er imidlertid her kvotert i henhold til følgende kriterier:

- Minst 100 respondenter i hvert fylke
- Minst 100 respondenter med 100 ansatte eller mer
- Maksimum 400 respondenter med 4 ansatte eller færre

Det er ikke foretatt noen siling fra intervjuers side i forhold til utvalget, dvs. at samtlige kontaktede foretak er forsøkt intervjuet.

Metode for datainnsamling

Datainnsamling er gjennomført ved hjelp av telefonintervjuer (CATI).

Tidspunkt for datainnsamlingen

Datainnsamlingen ble gjennomført av Perduco/NORSTAT i perioden 20. november til 10. desember 2007.

Feilmarginer

Perduco gjør oppmerksom på at enhver undersøkelse vil være beheftet med feilmarginer. Feilmarginene knytter seg i hovedsak til statistisk usikkerhet. Dette er utvalgsskjevheter, som medfører at utvalget ikke er identisk med universet eller målgruppen. Ulikheter kan knytte seg til bestemte kjennetegn eller atferd.

Ved 2500 respondenter eller intervjuer (n=2500) kan vi med 95 % sannsynlighet si at det riktige resultatet ligger innenfor $\pm 0,9$ og $\pm 2,0$ prosentpoeng, avhengig av prosentresultatets størrelse. Usikkerheten er størst ved et prosentresultat på 50 % og minst ved prosentresultater på 5 % / 95 %.

Karakteristika

Før resultatene presenteres, blir det nedenfor gitt en beskrivelse av hva som kjennetegner respondentene i undersøkelsen.

Sektor

Respondentene i undersøkelsen har følgende fordeling mellom privat og offentlig sektor:

Tabell 1 Sektor

Sektor	Antall (n)	Andel
Privat sektor	2 001	80,0 %
Offentlig sektor	500	20,0 %
Totalt	2 501	100,0 %

Geografi

Når det gjelder de private virksomhetene er det kvotert inn minst 100 respondenter fra hvert fylke i undersøkelsen for å kunne gjennomføre en sammenlignbar fylkesvis analyse av resultatene. Siden denne kvoteringen skaper en skjevhet i utvalget sett i forhold til befolkningen (næringslivet i Norge), er svarene fra de private virksomhetene vektet med utgangspunkt i de riktige befolkningsstørrelsene (basert på Bedrifts- og Foretaksregisteret (BoF) i Statistisk sentralbyrå (SSB)).

Her følger en oversikt over respondentenes fylkesvise tilhørighet:

Tabell 2 Geografi

Fylke	Offentlig sektor	Privat sektor	Antall intervju (n)	Andel
Østfold	25	110	135	5,4 %
Akershus	38	110	148	5,9 %
Oslo	41	110	151	6,0 %
Hedmark	29	100	129	5,2 %
Oppland	25	110	135	5,4 %
Buskerud	19	100	119	4,8 %
Vestfold	20	110	130	5,2 %
Telemark	27	110	137	5,5 %
Aust-Agder	12	100	112	4,5 %
Vest-Agder	10	100	110	4,4 %
Rogaland	30	100	130	5,2 %
Hordaland	36	100	136	5,4 %
Sogn og Fjordane	18	100	118	4,7 %
Møre og Romsdal	48	110	158	6,3 %
Sør-Trøndelag	27	110	137	5,5 %
Nord-Trøndelag	18	100	118	4,7 %
Nordland	38	111	149	6,0 %
Troms	27	111	138	5,5 %
Finmark	12	99	111	4,4 %
Totalt	500	2 001	2 501	100,0 %

PERDUCO
KRIMINALITETS- OG SIKKERHETSUNDERSØKELSEN I NORGE

Bedriftsstørrelse

Undersøkelsen omfatter virksomheter i alle størrelsesgrupper. Virksomhetene i undersøkelsen har fra 1 til 19000 ansatte.

Tabell 3 Bedriftsstørrelse

Bedriftsstørrelse	Offentlig sektor	Privat sektor	Antall (n)	Andel
1 til 4 ansatte	12	401	413	16,5 %
5 til 19 ansatte	95	1076	1171	46,8 %
20 til 99 ansatte	163	411	574	23,0 %
100 ansatte eller mer	230	113	343	13,7 %
Vet ikke	0	0	0	0 %
Totalt	500	2 001	2 501	100,0 %

Bransje

Undersøkelsen omfatter virksomheter i de fleste bransjer. Barnehager og grunnskoler er holdt utenfor.

Tabell 4 Bransje

Bransje	Offentlig sektor	Privat sektor	Antall (n)	Andel
Jordbruk, skogbruk og fiske	0	25	25	1,0 %
Industri, bergverk og kraft	0	447	447	17,9 %
Bygge- og anleggsvirksomhet	0	250	250	10,0 %
Varehandel etc	0	665	665	26,6 %
Hotell- og restaurantvirksomhet	0	118	118	4,7 %
Transport og kommunikasjon	0	122	122	4,9 %
Tjenesteytende næringer	58	374	432	17,3 %
Offentlig administrasjon	197	0	197	7,9 %
Undervisning	61	0	61	2,4 %
Helse- og sosialtjenester	184	0	184	7,4 %
Totalt	500	2 001	2 501	100,0 %

1. Kontrolltiltak

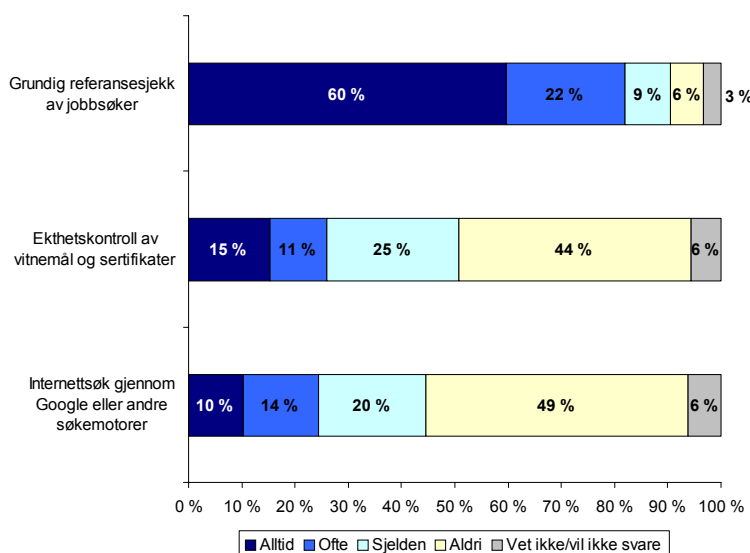
1.1 Kontroll ved ansettelser

I sammenheng med ansettelse av nye medarbeidere er respondentene spurt om virksomheten foretar grundig referansesjekk, ekthetskontroll av vitnemål/sertifikater og om de foretar søk om kandidaten på internett.

De to første spørsmålene ble også stilt i 2006, men svaralternativene er endret. Mens vi i 2006 ba respondentene svare ja eller nei på disse spørsmålene, er de i 2007 bedt om å svare om de alltid, ofte, sjelden eller aldri foretar de nevnte tiltakene. Man skal derfor være forsiktig med å sammenligne resultatene fra 2006 med resultatene fra 2007.

Spørsmål: Jeg vil nå lese opp ulike former for kontroll ved rekruttering og nyansettelser, og ber deg svare om virksomheten aldri, sjelden, ofte eller alltid foretar følgende kontroll:

Figur 1 Ulike former for kontroll ved ansettelser

Figuren viser at 82 prosent av de spurte enten alltid eller ofte foretar grundig referansesjekk ved ansettelser. Ytterligere 9 prosent opplyser at de sjelden gjør dette, mens 6 prosent sier de aldri gjør det.

I 2006 var det 89 prosent som svarte ”Ja” på dette spørsmålet.

Det er store skiller mellom privat og offentlig sektor på dette spørsmålet. I privat sektor er det 8 prosent som *aldri* foretar grundig referansesjekk, mens det i offentlig sektor er kun 1 prosent som aldri gjør det. Samtidig opplyser 72 prosent i offentlig sektor at de *alltid* foretar grundig referansesjekk, mens 57 prosent i privat sektor gjør det samme.

Når vi ser på bedriftstørrelse finner vi at 15 prosent av de minste bedriftene (1 til 4 ansatte) *aldri* foretar grundig referansesjekk, mens kun 1 prosent av bedrifter med mer enn 100 ansatte svarer det samme.

26 prosent foretar enten alltid eller ofte ekthetskontroll av vitnemål eller sertifikater. Ytterligere 25 prosent oppgir at de sjelden gjør det, mens 44 prosent sier de aldri gjør det.

I 2006 var det 32 prosent som svarte ”Ja” på dette spørsmålet.

Vi ser de samme skillene mellom privat og offentlig sektor og mellom små og store bedrifter som på forrige spørsmål. Mens 49 prosent av private virksomheter *aldri* foretar ekthetskontroll, er det 22 prosent av offentlige virksomheter som svarer det samme. Det er imidlertid ikke slik at offentlige virksomheter i større grad *alltid* gjennomfører ekthetskontroll enn virksomheter i privat sektor (hhv. 18 og 15 prosent sier de alltid gjør det).

Når det gjelder virksomhetsstørrelse finner vi at halvparten av de små virksomhetene aldri foretar ekthetskontroll, mens 20 prosent av virksomheter med mer enn 100 ansatte sier det samme.

Av de tre alternative kontrolltiltakene respondentene ble spurt om, er det internettsøk som er den minst brukte. 24 prosent av de spurte sier de alltid eller ofte gjør kontroll ved hjelp av internettsøk ved nyansettelser. Ytterligere 20 prosent opplyser at de sjelden gjør det, mens 49 prosent aldri gjør det.

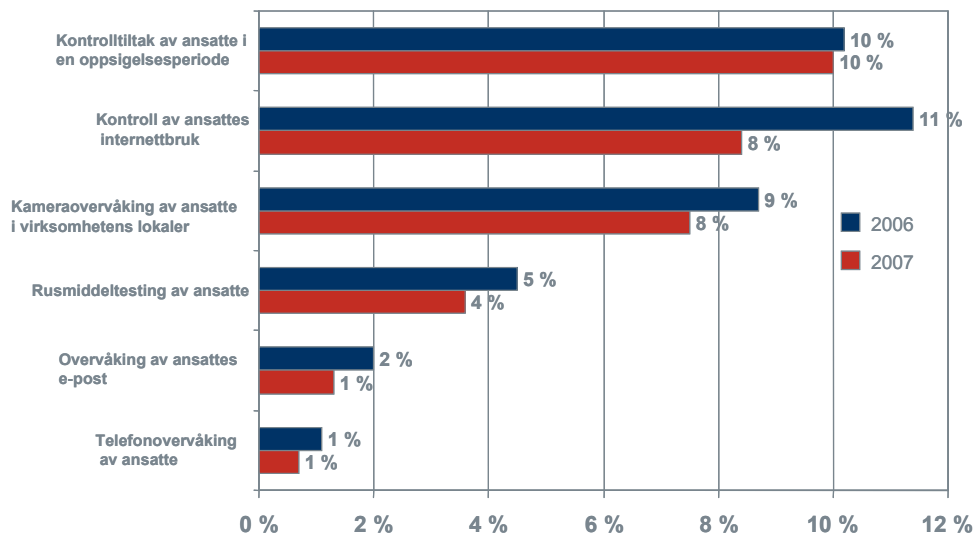
Spørsmålet ble ikke stilt i 2006.

1.2 Kontroll av ansatte

Når det gjelder kontrolltiltak overfor ansatte i virksomheten ble respondentene spurt om virksomheten gjennomfører følgende tiltak: Kameraovervåking av ansatte i virksomhetens lokaler, kontroll av ansattes internettbruk, overvåking av ansattes e-post, rusmiddeltesting av ansatte, telefonovervåking av ansatte og kontrolltiltak av ansatte i oppsigelsesperioden.

Spørsmål: Jeg vil nå lese opp ulike former for kontroll av ansatte, og ber deg svare ja eller nei på om din virksomhet gjennomfører følgende kontroll:

Figur 2 Kontroll av ansatte (andel ja-svar)

Det er en liten nedgang i virksomheters kontroll av ansattes internettbruk fra 2006 til 2007. På de andre kontrolltiltakene er det ingen endring i forhold til forrige undersøkelse.

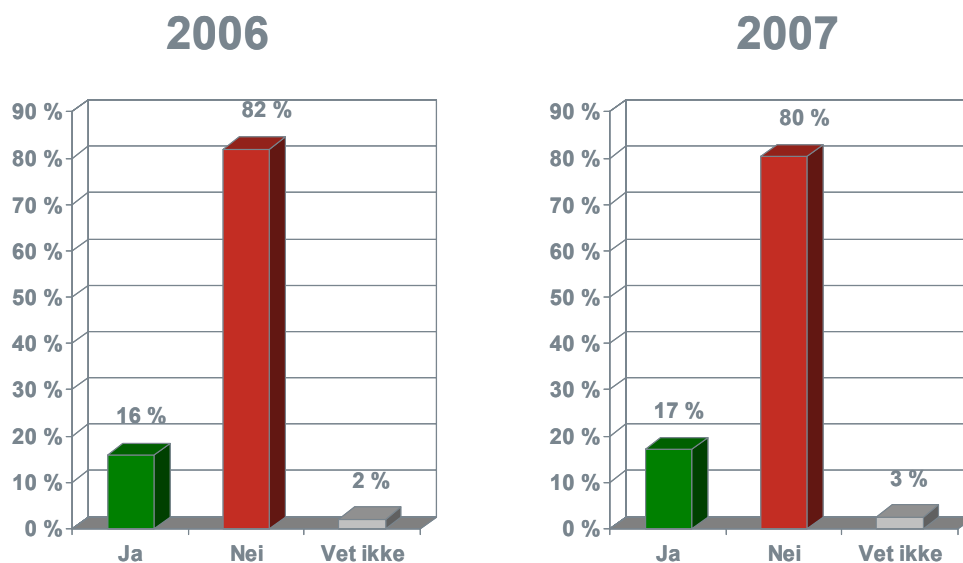
2. Vold i jobbsammenheng

2.1 Vold og trusler om vold

Vi har spurt om ansatte i virksomheten har blitt utsatt for vold eller trusler om vold i jobbsammenheng. De som svarer bekreftende på dette er spurt hvem som sto bak volden, eller truslene om vold.

Spørsmål: Har ansatte i din virksomhet vært utsatt for vold eller trusler om vold i jobbsammenheng i løpet av de siste 12 månedene?

Figur 3 Vold eller trusler om vold

Som vi ser av figuren over er det ingen endring fra forrige undersøkelse i forhold til om ansatte blir utsatt for eller truet med vold. Både i 2006 og 2007 er det i underkant av to av ti som opplyser at ansatte har blitt utsatt for eller truet med vold.

Det er store forskjeller mellom privat og offentlig sektor på dette spørsmålet. Mens 9 prosent av de spurte i privat sektor sier ansatte har blitt utsatt for eller truet med vold, er det hele 50 prosent i offentlig sektor som sier det samme. Det samme skillet fant vi i 2006 (9 og 45 prosent).

Det er innenfor helse- og sosialtjenester det i størst grad meldes om at ansatte utsettes eller trues med vold, der hele 64 prosent oppgir at dette har skjedd siste 12 måneder. Også i offentlig administrasjon (51 prosent) og hotell/restaurant (34 prosent) er vold og trusler om vold utbredt. I minst grad skjer dette i bygg/anlegg, varehandel og tjenesteytende næringer (hhv. 6; 8 og 8 prosent) (I primærnæringene er det 0 prosent som sier dette, men dette må tolkes med forsiktighet på grunn av få respondenter – (25 respondenter))

2.2 Hvem utfører/truer med vold?

I størst grad skjer vold og trusler om vold fra personer utenfor egen virksomhet. Blant de som svarte at ansatte har blitt utsatt for eller truet med vold, sier 46,6 prosent at ansatte har opplevd vold utført av en utenforstående, mens 79,6 prosent har blitt truet med vold av utenforstående.

Når det gjelder vold, og trusler om det, fra egne kollegaer, er det 4,2 prosent som sier ansatte har blitt utsatt for vold fra en kollega og 6,1 prosent sier at ansatte har blitt truet med vold fra kollega.

3. Svart økonomi og korrupsjon

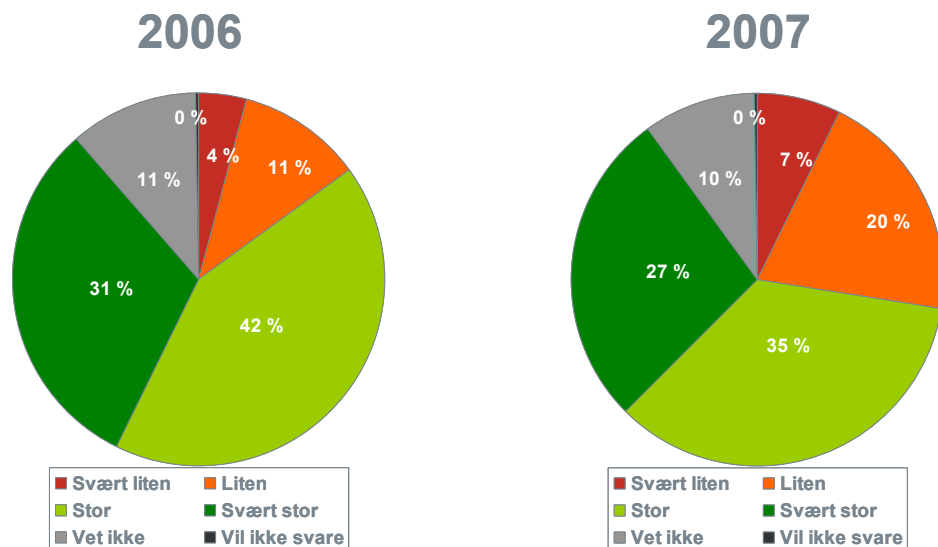
Relatert til svart økonomi og korrupsjon er respondentene blant annet blitt spurt om sjansene for å bli oppdaget av skattemyndighetene hvis man gjør noe galt, samt spørsmål angående korrupsjon, hvitvasking av penger og prissamarbeid.

3.1 Sjansen for å bli oppdaget av skattemyndigheter

Utviklingen fra 2006 til 2007 viser at det er en betydelig større andel av virksomhetene som mener det er svært liten eller liten sjanse for at skattemyndighetene oppdager at en virksomhet unnlater å rapportere inn alle skatter og avgifter.

Spørsmål: Dersom en virksomhet i din bransje unnlater å rapportere inn alle skatter og avgifter, hvor stor sjanse tror du det er for at skattemyndighetene vil oppdage dette. Er den svært liten, liten, stor eller svært stor?

Figur 4 Svart økonomi

Både virksomheter i privat og offentlig sektor mener i større grad enn i 2007 at det er liten sjanse for å bli oppdaget av skattemyndighetene. Likevel er det som i 2006 en noe høyere andel i privat sektor som mener at sjansen for å bli oppdaget er liten. Andel som mener det er stor sjanse for å bli oppdaget er like stor i privat og offentlig sektor, mens flere i offentlig sektor oppgir at de ikke vet om det er stor eller liten sjanse for å bli oppdaget.

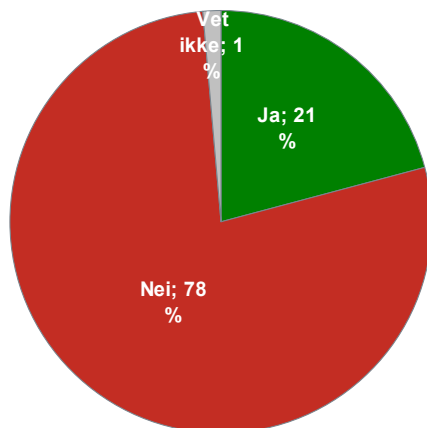
Det er først og fremst virksomheter innenfor hotell- og restaurant og bygg- og anleggssektoren som mener at sjansen er ”svært liten” for at skattemyndighetene vil oppdage det dersom en virksomhet unnlater å rapportere inn skatter og avgifter (hhv. 16 og 11 prosent oppgir sjansen for å bli oppdaget som ”svært liten”).

3.2 Korrupsjon og hvitvasking

Spørsmålene om korrupsjon og hvitvasking er stilt for første gang i 2007. Som vi ser av figuren under, er det to av fem som kjenner til eksempler på korrupsjon i egen bransje.

Spørsmål: Kjenner du til konkrete eksempler på korrupsjon i din bransje?

Figur 5 Kjennskap til korrupsjon i egen bransje

Andelen som oppgir at de kjenner konkrete eksempler på korrupsjon i egen bransje er størst i Akershus, Oslo og Aust-Agder (henholdsvis 28, 26 og 26 prosent kjenner til eksempler på korrupsjon). Andelen er minst i Troms og Sogn og Fjordane med 14 prosent.

Kjennskapen til korrupsjon er like stor i offentlig som privat sektor med henholdsvis 22 og 20 prosent. Hele 29 prosent i kommunale og fylkeskommunale virksomheter, mot 12 prosent i statlige virksomheter, oppgir kjennskap til konkrete eksempler på korrupsjon.

Det er de som arbeider innenfor bygg/anlegg og offentlig administrasjon som i størst grad oppgir at de kjenner til korrupsjon. Kjennskapen til slike eksempler øker også med bedriftsstørrelse. 32 prosent av bedrifter med mer enn 100 ansatte kjenner slike eksempler, mens 16 prosent av bedriftene med 1 til 4 ansatte oppgir det samme.

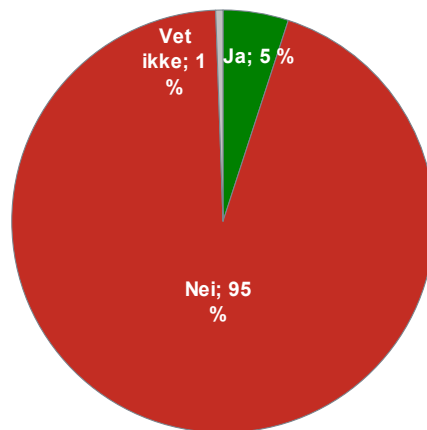
Fem prosent av de spurte sier at de kjenner til eksempler på hvitvasking av penger i egen bransje der pengene stammer fra kriminelle eller straffbare handlinger. (Spørsmålet er kun stilt til respondenter i privat sektor.)

Spørsmål: Kjenner du til eksempler på hvitvasking av penger i din bransje hvor pengene har sin opprinnelse fra en kriminell eller straffbar handling?

PERDUCO

KRIMINALITETS- OG SIKKERHETSUNDERSTØKELSE I NORGE

Figur 6 Kjennskap til hvitvasking

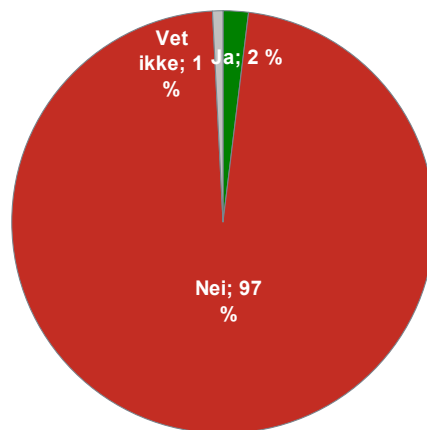
Det er virksomheter i Oslo og Oppland som i størst grad kjenner til eksempler på hvitvasking (hhv. 11 og 8 prosent), mens virksomheter i Hedmark, Nord-Trøndelag og Møre og Romsdal i minst grad kjenner til dette (alle 1 prosent).

Virksomheter i hotell- og restaurantvirksomhet oppgir slik kjennskap i størst grad. En av ti virksomheter i denne bransjen oppgir å kjenne til hvitvasking av penger.

To prosent av de spurte har mistanke om at deres egen virksomhet blir misbrukt til å hvitvaske penger. (Spørsmålet er kun stilt til respondenter i privat sektor.)

Spørsmål: Har du mistanke om at din virksomhet har blitt brukt til å hvitvaske penger?

Figur 7 Mistanke om hvitvasking

Også når det gjelder mistanke om at egen bedrift har blitt misbrukt til å hvitvaske penger, er det hotell- og restaurantvirksomheter som i størst grad oppgir dette (6 prosent).

3.3 Prissamarbeid

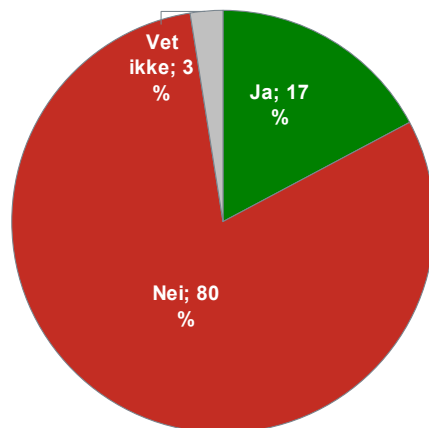
Nær to av ti virksomheter oppgir at de kjenner til at det foregår prissamarbeid i den bransjen de tilhører. (Spørsmålet er kun stilt til respondenter i privat sektor.)

PERDUCO

KRIMINALITETS- OG SIKKERHETSUNDERSØKELSEN I NORGE

Spørsmål: Kjenner du til at det foregår prissamarbeid mellom aktører i din bransje?

Figur 8 Kjennskap til prissamarbeid

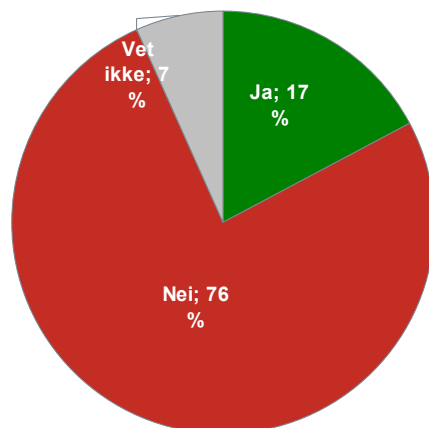

Problemet med prissamarbeid oppleves i størst grad blant de mindre virksomhetene. Mens 20 prosent av virksomhetene med 1 til 4 ansatte og 18 prosent av de med 5 til 19 ansatte kjenner til prissamarbeid, er svarandelen 9 prosent blant virksomheter med mer enn 100 ansatte.

Det er også 17 prosent av virksomhetene som har mistanke om at en eller flere leverandører har et prissamarbeid.

Spørsmål: Har du mistanke om at en eller flere av dine leverandører har prissamarbeid med andre aktører i din bransje?

Figur 9 Mistanke om prissamarbeid blant leverandører

Når det gjelder mistanke om prissamarbeid blant leverandører er det ingen skiller på virksomhetsstørrelse, slik det er på kjennskap til prissamarbeid. Innenfor de ulike bransjene er det imidlertid klare forskjeller. Mens 26 prosent av virksomhetene innenfor bygg og anlegg mistenker prissamarbeid blant leverandørene, er det 10 prosent innenfor offentlig administrasjon som har slik mistanke.

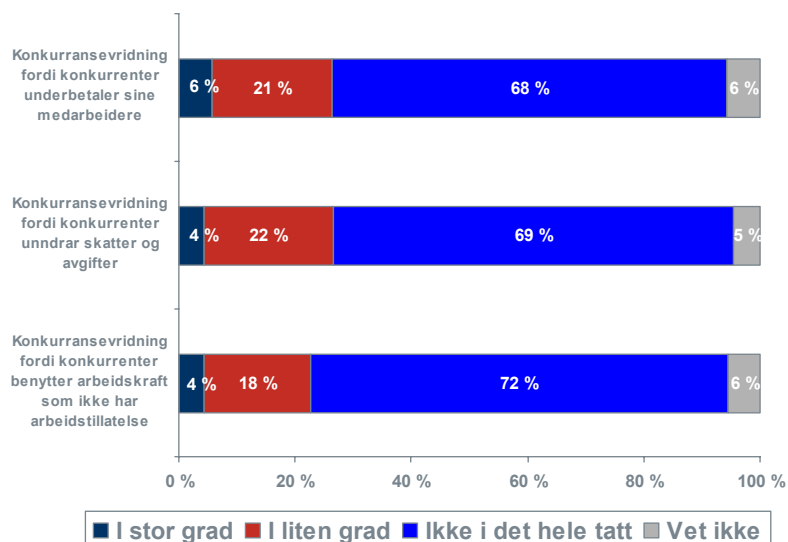
3.4 Konkurransesvridende forhold

Respondentene er også spurt i hvilken grad de opplever konkurransesvridende forhold. (Spørsmålet er kun stilt til respondenter i privat sektor.)

Spørsmål: Jeg vil nå lese opp mulige konkurransesvridende forhold som din virksomhet kan bli utsatt for, og ber deg svare om din virksomhet har opplevd følgende i stor grad, i liten grad eller ikke i det hele tatt:

- Konkurransesvridning fordi konkurrenter underbetaler sine medarbeidere
- Konkurransesvridning fordi konkurrenter unndrar skatter og avgifter
- Konkurransesvridning fordi konkurrenter benytter arbeidskraft som ikke har arbeidstillatelse

Figur 10 Konkurransesvridende forhold

Konkurransesvridning fordi konkurrentene underbetaler sine ansatte oppleves i stor grad av 6 prosent av virksomhetene. Ytterligere 21 prosent svarer ”i liten grad” på dette spørsmålet. Bygg- og anleggsvirksomheter samt hotell- og restaurantbransjen oppgir dette i størst grad (hhv. 18 og 11 prosent svarer i stor grad). Virksomheter innen varehandel oppgir dette i minst grad (2 prosent svarer i stor grad).

Det er de samme to bransjene som i størst grad mener de utsettes for konkurransesvridning ved at konkurrenter unndrar skatter og avgifter. 13 prosent av virksomhetene i hotell- og restaurantbransjen mener dette er et forhold de i stor grad utsettes for, og 9 prosent av virksomhetene i bygg og anlegg mener det samme.

Det samme mønsteret er tydelig når det gjelder konkurransesvridning fordi konkurrentene benytter arbeidskraft som ikke har arbeidstillatelse.

Mens det totalt sett er 4 prosent som oppgir at dette skjer i stor grad, er det hele 16 prosent av virksomhetene i bygg og anlegg og 12 prosent av virksomhetene i hotell/restaurant som sier det samme.

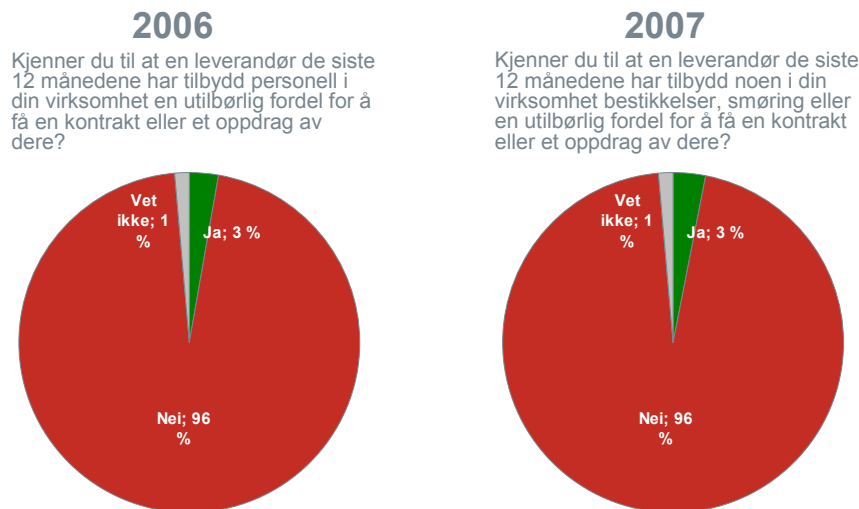
3.5 Tilbydd en utilbørlig fordel

På spørsmål om virksomhetene er kjent med at leverandører de siste 12 månedene har tilbudt personell utilbørlige fordeler for å få en kontrakt eller fordel, er spørsmålsordlyden endret fra 2006 til 2007. Vi kan derfor ikke direkte sammenligne de to resultatene.

Spørsmålet i 2006 lød: Kjenner du til at en leverandør de siste 12 månedene har tilbydd personell i din virksomhet en utilbørlig fordel for å få en kontrakt eller et oppdrag av dere? 3 prosent av de spurte svarte bekræftende på dette.

I 2007 er spørsmålet endret til: Kjenner du til at en leverandør de siste 12 månedene har tilbydd noen i din virksomhet bestikklser, smøring eller en utilbørlig fordel for å få en kontrakt eller et oppdrag av dere? Også i 2007 er det 3 prosent som svarer ja.

Figur 11 Utilbørlig fordel for å få kontrakt eller oppdrag

Det er i størst grad virksomheter i undervisning (7 prosent), hotell/restaurant (6 prosent) og helse/sosial (5 prosent) at dette har forekommet.

17 prosent av de som svarte ja på spørsmålet over, oppgir at det ble inngått samarbeid med leverandøren, mens 73 prosent oppgir at samarbeid ble uaktuelt på grunn av leverandørens tilnæringsmåte.

4. Innbrudd, hærverk og risikovurdering

Det er stilt spørsmål relatert til innbrudd, hærverk og risikovurdering både i 2006 og 2007.

4.1 Uønskede hendelser

Figuren under viser hva de spurte har svart på følgende påstander:

Spørsmål: Har din virksomhet i løpet av de siste 12 månedene opplevd følgende? Du bes svare ja eller nei:

- *Innbrudd eller hærverk mot virksomhetens lokaler*
- *At andre har kopiert eller etterlignet din virksomhets varemerker, produkter eller tjenester*

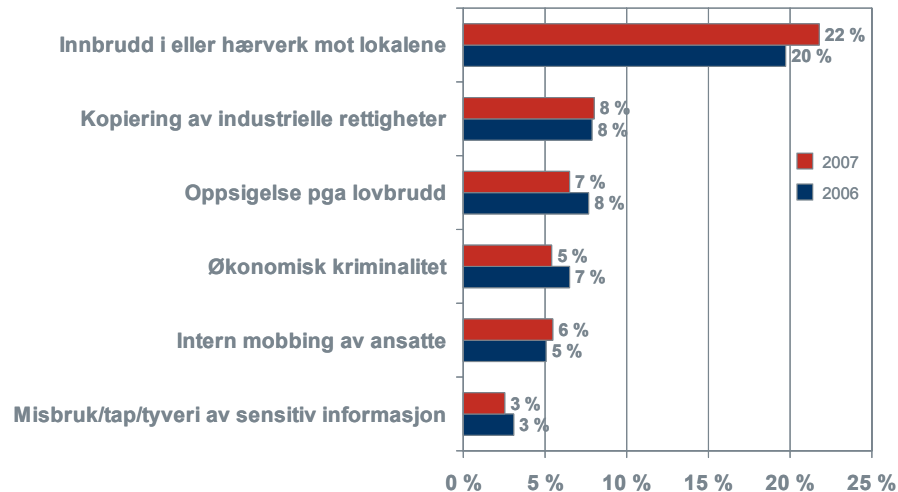

PERDUCO

KRIMINALITETS- OG SIKKERHETSUNDERSØKELSEN I NORGE

- *At en ansatt er blitt oppsagt på grunn av lovbrudd*
- *Økonomisk kriminalitet slik som økonomisk utroskap, bedrageri eller underslag*
- *At personell er blitt utsatt for mobbing internt*
- *Misbruk, tap eller tyveri av sensitiv informasjon*

Figur 12 Uønskede hendelser siste 12 måneder

Som vi ser av figuren over er det ingen endringer i andelen virksomheter som har opplevd de ulike uønskede hendelser fra 2006 til 2007.

Innbudd og hærverk mot virksomhetens lokaler er et større problem i offentlig sektor enn i privat sektor (44 mot 16 prosent), og det er virksomheter innenfor undervisning som i størst grad opplever dette (56 prosent).

Kopiering av industrielle rettigheter oppleves i størst grad innenfor industrien, samtidig som det oppleves i like stor grad blant små som store bedrifter.

Oppsigelse av ansatte på grunn av lovbrudd oppgis i størst grad i transport (15 prosent), hotell/restaurant (11 prosent) og helse/sosial (11 prosent).

Økonomisk kriminalitet skjer i størst grad i privat sektor (6 prosent i privat, 2 prosent i offentlig), og spesielt i transportbransjen (12 prosent).

Det er relativt store forskjeller mellom privat og offentlig sektor når det gjelder mobbing av ansatte internt i virksomheten. Hele 13 prosent av virksomhetene i offentlig sektor sier dette har skjedd siste 12 måneder, mens 3 prosent av virksomhetene i privat sektor sier det samme. Helse/sosial (15 prosent), offentlig administrasjon (14 prosent) og undervisning (11 prosent) er der hvor mobbing oppgis å være mest utbredt.

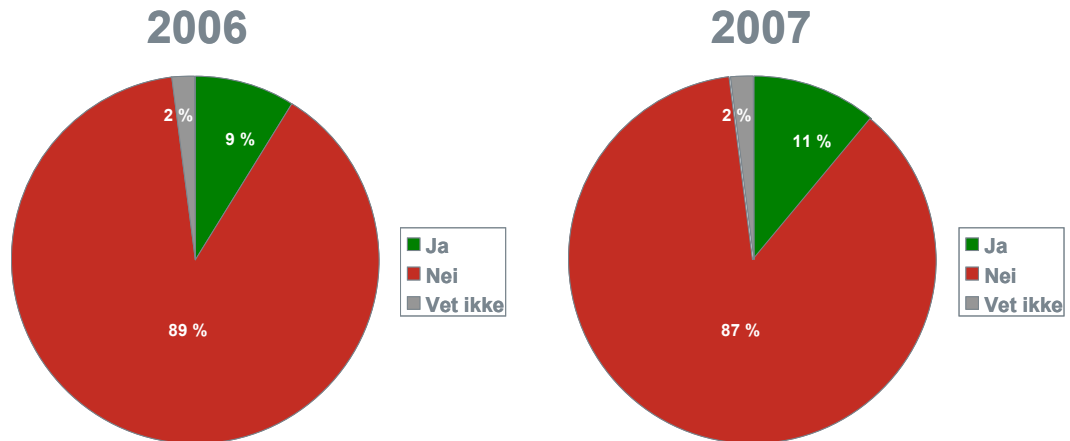
Problemer relatert til sensitiv informasjon fordeler seg jevnt på alle undergrupper, selv om det tenderer til å være noe mer utbredt blant store virksomheter.

4.2 Lovbrudd som ikke anmeldes

En av ti virksomheter er blitt utsatt for lovbrudd de ikke anmeldte både i 2006 og i 2007.

Spørsmål: Har din virksomhet de siste 12 månedene vært utsatt for lovbrudd som dere ikke anmeldte?

Figur 13 Lovbrudd som ikke anmeldes

Det er i bransjene hotell/restaurant (19 prosent) og varehandel (16 prosent) at man i størst grad utsettes for lovbrudd som ikke anmeldes. Det er også noe mer utbredt i de store bedriftene. I 2006 forekom det i noe større grad lovbrudd som ikke ble anmeldt i privat sektor, mens det i 2007 er jevnt fordelt mellom privat og offentlig sektor.

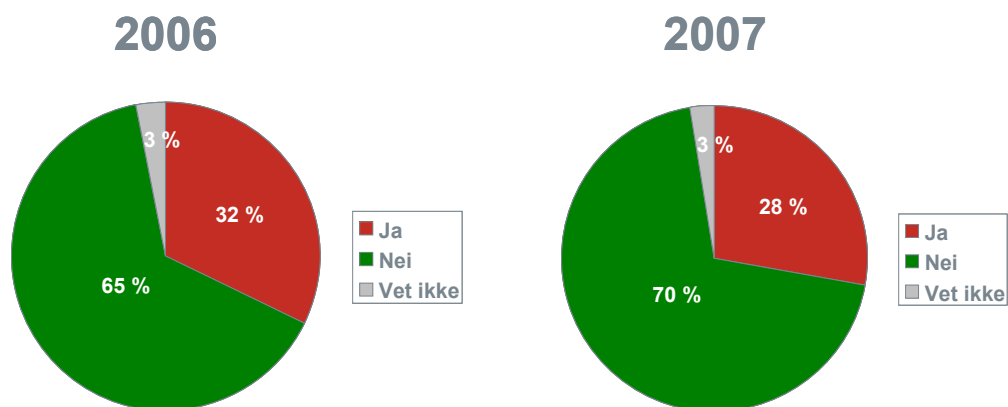
I 2006 ble virksomhetene som ikke anmeldte lovbrudd stilt overfor noen påstander om mulige grunner til at de ikke anmeldte lovbruddene. Blant de virksomhetene som i 2006 hadde opplevd lovbrudd som ikke ble anmeldt, oppgir 72 prosent at de er enige i at grunnen til at virksomheter ikke anmelder er at politiet som regel henlegger saken. 57 prosent oppga at de er enige i at det er for ressurs- og tidkrevende å anmelde slike saker, mens 49 prosent var enige i at man ikke anmelder fordi slike saker behandles internt. At virksomheter ikke anmelder lovbrudd på grunn av forhold som manglende forsikringer og frykt for å skade omdømmet, var respondentene i 2006 i liten grad enige i.

4.3 Risikovurdering

Virksomhetene er både i 2006 og 2007 spurt om de har foretatt en risikovurdering.

Spørsmål: Har din virksomhet foretatt en risikovurdering av kriminalitet i eller mot virksomheten?

Figur 14 Risikovurdering

Det er en noe mindre andel bedrifter som svarer at de har foretatt en risikovurdering i 2007 sammenlignet med 2006.

Mens andelen som har foretatt risikovurdering holder seg stabil i offentlig sektor (35 prosent i 2006, 37 prosent i 2007), har den falt i privat sektor fra 32 prosent i 2006 til 25 prosent i 2007. Det er spesielt innenfor bransjene industri (fra 37 til 28 prosent) og tjenesteytende næringer (fra 38 til 30 prosent) at nedgangen er stor.

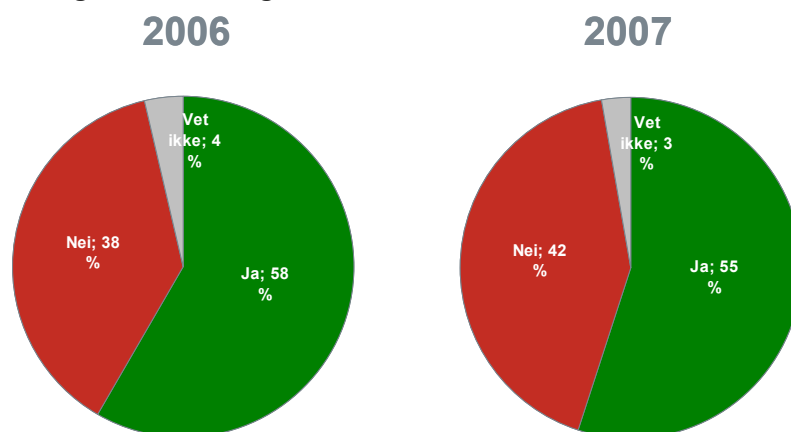
Nedgangen fra 2006 til 2007 kommer også i stor grad i bedrifter med mindre enn 100 ansatte.

Det er også forholdsvis store geografiske forskjeller når det gjelder å foreta risikovurdering. Mens 42 prosent av virksomhetene i Akershus og 37 prosent i Vestfold har foretatt slik vurdering, er det kun 19, 17 og 14 prosent som har gjort det i Rogaland, Nord-Trøndelag og Vest-Agder.

Virksomheter som oppgir at de har foretatt risikovurdering blir spurt om dette er en skriftlig risikovurdering.

Spørsmål: Var dette en skriftlig dokumentert risikoanalyse?

Figur 15 Skriftlig risikovurdering

Av de som først har foretatt en risikovurdering er andelen som har gjennomført en skriftlig dokumentert risikoanalyse noe lavere i 2007 enn i 2006.

Virksomheter i offentlig sektor oppgir å ha gjennomført slike risikoanalyser i større grad enn private virksomheter (72 mot 49 prosent). Det samme mønsteret fant vi i 2006 (77 mot 53 prosent).

Det er i størst grad innenfor offentlig administrasjon (76 prosent), helse/sosial (75 prosent) og industri (62 prosent) at man har skriftlig dokumenterte risikoanalyser.

Skriftlig dokumenterte risikoanalyser er også mer utbredt i de store bedriftene enn i de små.

5. Rusmisbruk

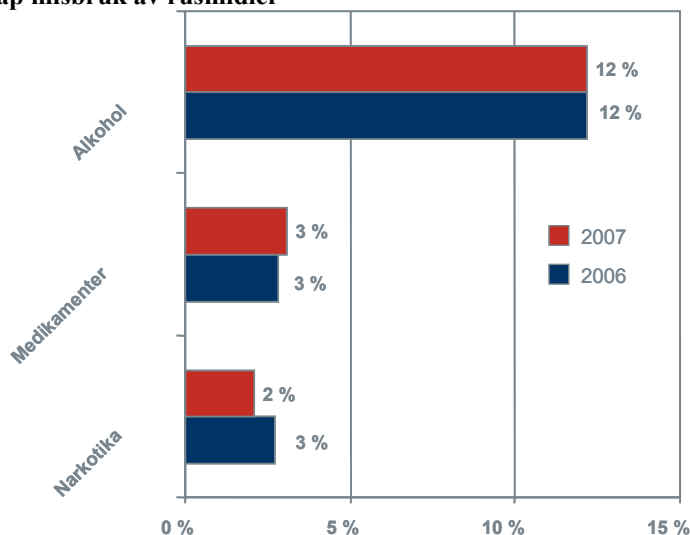
Når det gjelder misbruk av rusmidler på arbeidsplassen er virksomhetene spurt både om de kjenner til slikt misbruk, om de har retningslinjer for håndtering av misbruk og hvilke følger eventuelt rusmisbruk har.

5.1 Kjennskap til misbruk av rusmidler

Sammenlignet med 2006 er det et stabilt bilde når det gjelder kjennskap til ansattes misbruk av rusmidler.

Spørsmål: Kjenner du til at ansatte i din virksomhet misbruker følgende rusmidler i dag?

Figur 16 Kjennskap misbruk av rusmidler

Kjennskap til misbruk av alkohol er betydelig større i offentlig enn i privat sektor. 22 prosent av virksomhetene i offentlig sektor sier de kjenner til slikt misbruk, mot 10 prosent i privat sektor. Innen helse/sosial, offentlig administrasjon og undervisning svarer 20 prosent eller mer at de kjenner til slikt misbruk (tallene er hhv. 25, 22 og 20 prosent). Også innen hotell/restaurant er det 20 prosent som oppgir at de kjenner til slikt misbruk. Minst kjennskap til alkoholisbruk er det i varehandel med 6 prosent.

Også når det gjelder medikamentmisbruk er det størst andel som oppgir kjennskap til dette i offentlig sektor (6 prosent i offentlig, mot 2 prosent i det private). Størst andel kjennskap til dette er det innenfor helse/sosial med 9 prosent.

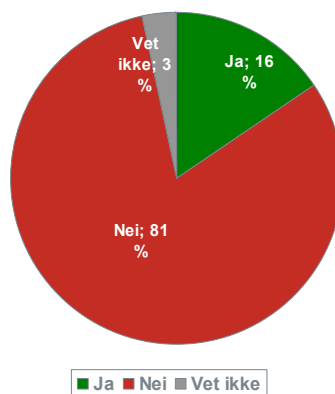
Når det gjelder narkotikamisbruk er det ingen store forskjeller på undergruppene.

5.2 Sikkerhetsrisiko på grunn av rusmisbruk

De virksomhetene som oppgir at de har kjennskap til at ansatte misbruker rusmidler er også spurt om rusmisbruket har utgjort en sikkerhetsrisiko.

Spørsmål: Har ansattes rusmiddelmisbruk utgjort en sikkerhetsrisiko for din virksomhet?

Figur 17 Sikkerhetsrisiko på grunn av rusmisbruk

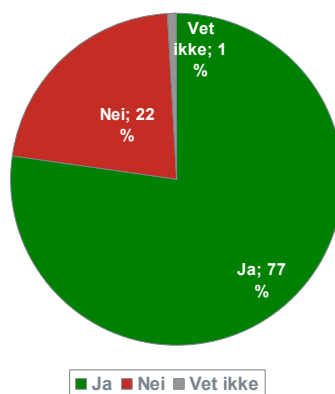
16 prosent av de som kjenner til at ansatte misbruker rusmidler mener dette har utgjort en sikkerhetsrisiko for egen virksomhet. Med små undergrupper skal vi være forsiktig med å konkludere om forskjeller mellom bransjene, men tallene indikerer at sikkerhetsrisikoen er størst i bygg- og anleggsbransjen.

5.3 Aktiv oppfølging av rusmiddelmisbruk

Blant virksomheter som kjenner til at ansatte misbruker rusmidler, oppgir nesten åtte av ti at de har en aktiv oppfølging av de ansatte det gjelder.

Spørsmål: Har din virksomhet en aktiv oppfølging av ansatte som i dag misbruker rusmidler?

Figur 18 Aktiv oppfølging av rusmiddelmisbruk

Virksomheter i offentlig sektor svarer i større grad enn private virksomheter at de har slik oppfølging (hhv. 97 og 66 prosent).

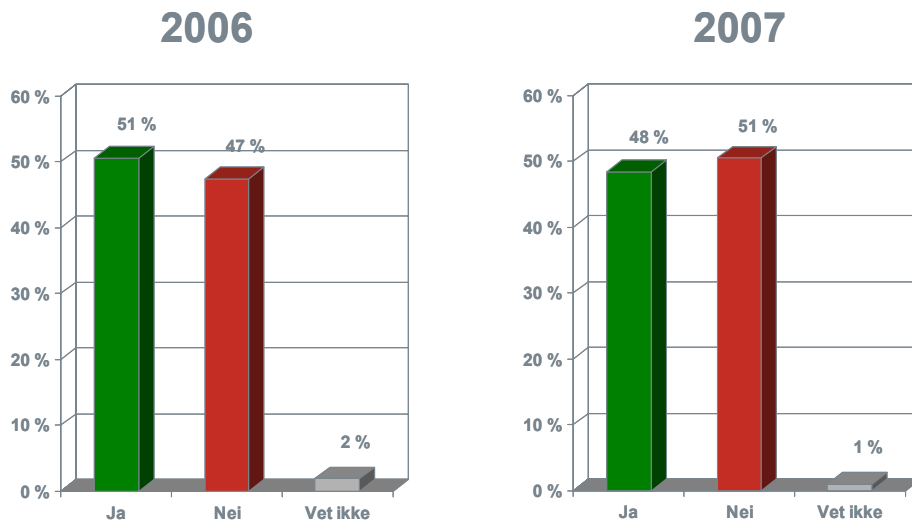
5.4 Retningslinjer for håndtering av rusmisbruk

Sammenlignet med 2006 er det en nedgang i andelen virksomheter som har etablert retningslinjer for håndtering av rusmiddelmisbruk.

PERDUCO
KRIMINALITETS- OG SIKKERHETSUNDERSTØKSELSEN I NORGE

Spørsmål: Har virksomheten etablert retningslinjer for håndtering av rusmiddelmisbruk?

Figur 19 Retningslinjer for håndtering av rusmisbruk

Mens det i 2006 var 51 prosent av virksomhetene som hadde etablerte retningslinjer for håndtering av rusmiddelbruk, er det en svak nedgang i 2007 med 48 prosent.

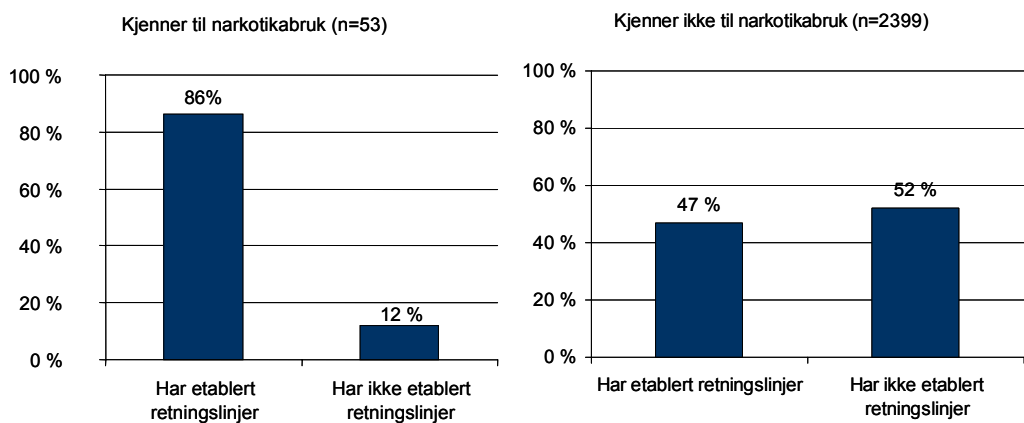
Nedgangen skyldes i hovedsak en nedgang i fylker med stort antall virksomheter slik som Oslo, Akershus og Rogaland.

Det er imidlertid en økning blant store og mellomstore bedrifter som oppgir at de har etablert slike retningslinjer.

Det er imidlertid en sammenheng mellom det å kjenne til rusmiddelbruk i egen virksomhet og etablering av retningslinjer for å håndtere rusmiddelbruk.

Blant de som kjenner til misbruk av narkotika, medikamenter eller alkohol er det en klart høyere andel som sier de har etablert retningslinjer for håndtering av slikt misbruk enn i virksomheter som ikke kjenner til misbruk.

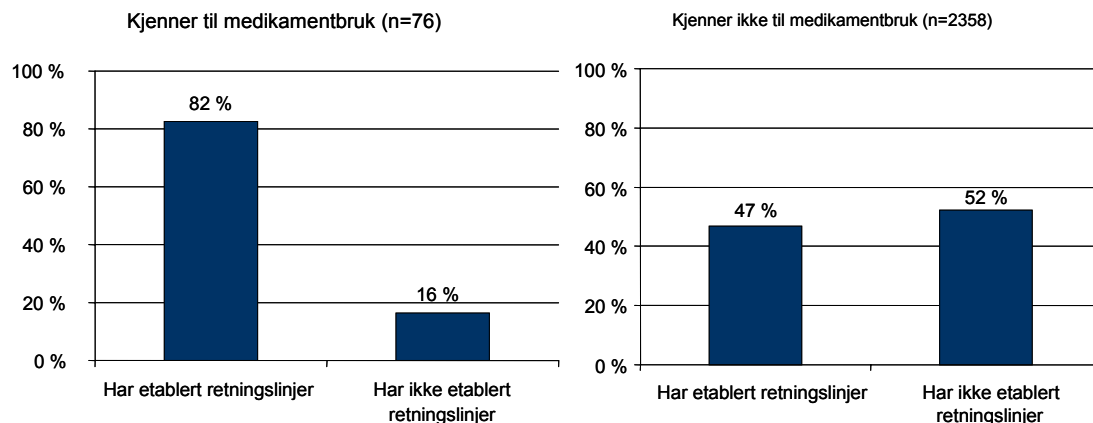
Figur 20 Etablert retningslinjer og kjennskap til narkotikamisbruk

Blant virksomheter som kjenner til at ansatte misbruker narkotika, har 86 prosent etablert retningslinjer for håndtering av misbruket. Blant

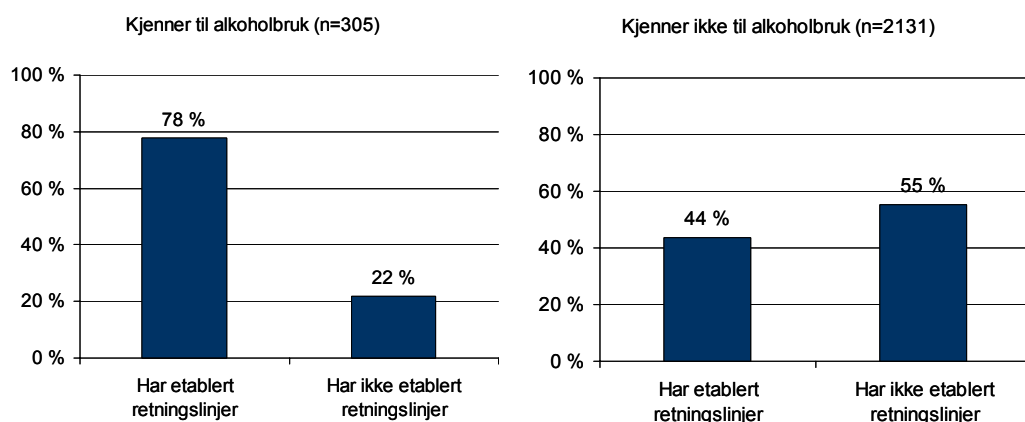
virksomheter som ikke kjenner til narkotikamisbruk er det 47 prosent som har etablert retningslinjer.

Figur 21 Etablert retningslinjer og kjennskap til medikamentmisbruk

Blant virksomheter som kjenner til at ansatte misbruker medikamenter, har 82 prosent etablert retningslinjer for håndtering av misbruket. Blant virksomheter som ikke kjenner til medikamentmisbruk er det 47 prosent som har etablert retningslinjer.

Figur 22 Etablert retningslinjer og kjennskap til alkoholmisbruk

6. Sosiale tilstelninger og arrangementer

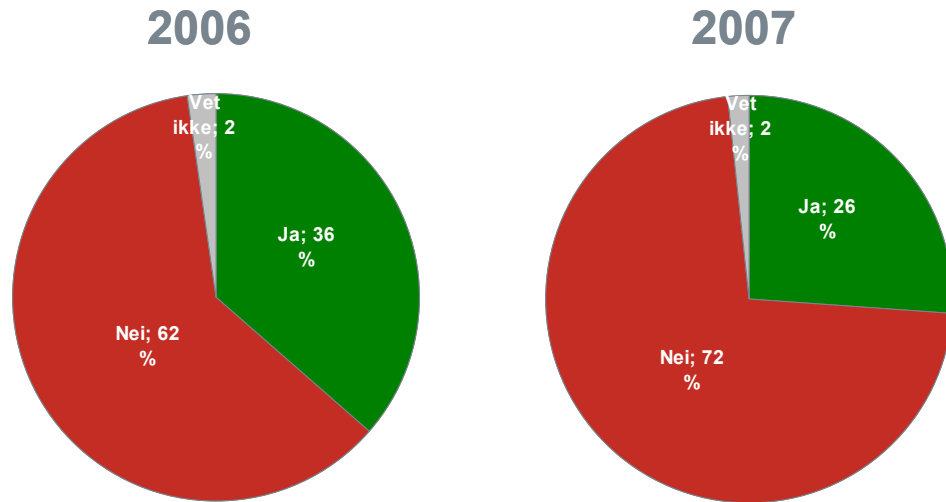
I både 2006 og 2007 er virksomhetene spurt om de deltar på tilstelninger betalt av leverandører og hvilke holdninger de har til slike arrangementer.

6.1 Deltagelse på arrangement betalt av leverandør

Andelen virksomheter som sier at de har deltatt på sosiale tilstelninger eller arrangementer faller med 10 prosentpoeng fra 2006 til 2007.

Spørsmål: Har du eller personalet i din virksomhet deltatt på sosiale tilstelninger eller arrangementer i løpet av det siste året som ble betalt av en leverandør?

Figur 23 Deltagelse på arrangement betalt av leverandør

Mens det i 2006 var 36 prosent som sa de deltok på arrangement betalt av leverandører, er det i 2007 26 prosent som sier det samme.

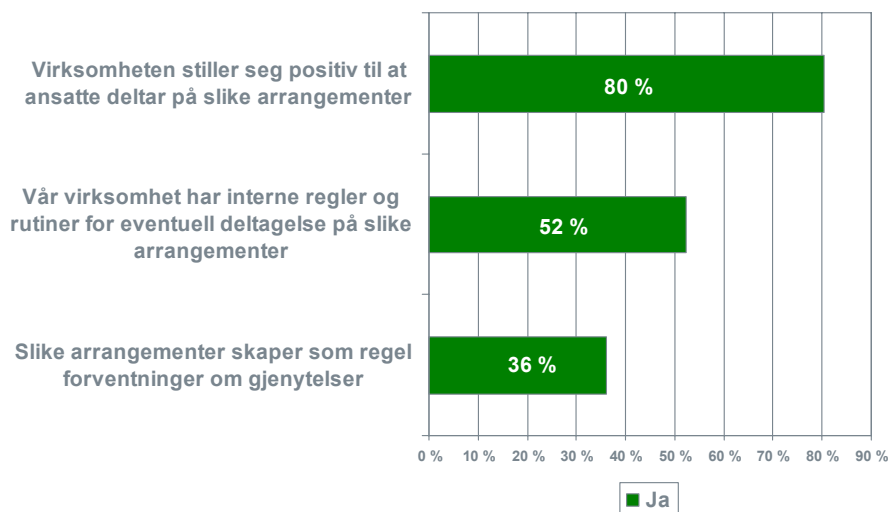
Som i 2006 er det også i 2007 store forskjeller mellom privat og offentlig sektor. 30 prosent av virksomhetene i privat sektor sier de har vært på arrangementer betalt av leverandør, mot 11 prosent i offentlig sektor. Tilsvarende tall for 2006 er hhv. 41 og 19 prosent.

Størst nedgang i deltagelse på slike arrangementer er det i bygg- og anleggsbransjen, der andelen som har deltatt går ned fra 60 til 45 prosent, og i transport- og kommunikasjon der andel deltagelse også går ned med 15 prosent, fra 46 til 31 prosent.

6.2 Holdninger til arrangementer

Til tross for at det er lavere andel virksomheter som sier at noen fra deres virksomhet har deltatt på arrangementer betalt av leverandører, stiller åtte av ti virksomheter seg positive til at ansatte deltar. (Spørsmålet er stilt til de som de siste 12 månedene har deltatt på sosiale tilstelninger eller arrangementer betalt av leverandør.)

Figur 24 Holdninger til arrangement betalt av leverandører

Det er en langt større andel blant private virksomheter som er positiv til at ansatte deltar på arrangementer. Mens 83 prosent av virksomhetene i

PERDUCO

KRIMINALITETS- OG SIKKERHETSUNDERSØKELSEN I NORGE

privat sektor stiller seg positive til ansattes deltagelse, er det 54 prosent av virksomheter i offentlig sektor som sier det samme.

52 prosent av virksomhetene har interne regler og rutiner for deltagelse på slike arrangementer. Også her er det skiller mellom privat og offentlig sektor, der 77 prosent av offentlige virksomheter har retningslinjer mot 50 prosent av de private. Samtidig ser vi at de store virksomhetene i større grad enn de små har slike retningslinjer.

36 prosent mener at slike arrangementer skaper forventninger om gjenytelser. På dette punktet er det liten forskjell mellom offentlige og private virksomheter.

7. Vedlegg: Spørreskjema

Nedenfor er spørreskjema for undersøkelsen

Bakgrunnsvariabel B1

Strata/kvote registreres

Svaralternativ:

- Privat
- Offentlig

Bakgrunnsvariabel B2

Virksomhetens geografiske beliggenhet (postnr/kommunenr/fylke) forhåndsregistreres

Bakgrunnsvariabel B3

Virksomhetens bransje (NACE-kode 5 siffer) forhåndsregistreres

Bakgrunnsvariabel B4

Hvor mange ansatte har din virksomhet?

[Oppgi antall ansatte]

Bakgrunnsvariabel B5

Hvilken organisasjonsform har din virksomhet?

Svaralternativer:

- Enkeltpersonsforetak (ENK) (tidligere enkeltmannsforetak)
- Allment aksjeselskap (ASA)
- Privat aksjeselskap (AS)
- Ansvarlig selskap/delt ansvar/begrenset ansvar (ANS og DA og BA)
- Norskregistrert utenlandsk foretak (NUF)
- Statlig virksomhet (Staten, statsforetak, organisasjonsledd)
- Kommunal/fylkeskommunal virksomhet (Kommune, fylkeskommune, kommunalt foretak, interkommunalt foretak, fylkeskommunalt foretak)
- Forening/Stiftelse
- Annet
- Vet ikke

Spørsmål 1

Har din virksomhet i løpet av de siste 12 månedene opplevd følgende? Du besvare med ja eller nei:

- Innbrudd i eller hærverk mot virksomhetens lokaler
- Misbruk, tap eller tyveri av sensitiv informasjon

PERDUCO

KRIMINALITETS- OG SIKKERHETSUNDERSØKELSEN I NORGE

- At personell har blitt utsatt for mobbing internt
- At en ansatt er blitt oppsagt på grunn av lovbrudd
- At andre har kopiert eller etterlignet din virksomhets varemerker, produkter eller tjenester
- Økonomisk kriminalitet slik som økonomisk utroskap, bedrageri eller underslag

Svaralternativer:

- Ja
- Nei
- Vet ikke
- Vil ikke svare

Spørsmål 2

Har din virksomhet foretatt en risikovurdering av kriminalitet i eller mot virksomheten?

Svaralternativer:

- Ja [Gå til spørsmål 3]
- Nei [Gå til spørsmål 4]
- Vet ikke [Gå til spørsmål 4]

Spørsmål 3

Var dette en skriftlig dokumentert risikoanalyse?

Svaralternativer:

- Ja
- Nei
- Vet ikke

Spørsmål 4

Har din virksomhet de siste 12 månedene vært utsatt for lovbrudd som dere ikke anmeldte?

Svaralternativer:

- Ja
- Nei
- Vet ikke

Spørsmål 5

Har du eller ansatte i din virksomhet deltatt på sosiale tilstelninger eller arrangementer i løpet av det siste året som ble betalt av en leverandør?

Svaralternativer:

- Ja [Gå til spørsmål 6]

PERDUCO

KRIMINALITETS- OG SIKKERHETSUNDERSØKELSEN I NORGE

- Nei [Gå til spørsmål 7]
- Vet ikke [Gå til spørsmål 7]
- Vil ikke svare [Gå til spørsmål 7]

Spørsmål 6

Jeg vil nå lese opp noen påstander om slike betalte arrangementer, og ber deg svare ja eller nei til følgende:

- Virksomheten stiller seg positiv til at ansatte deltar på slike arrangementer
- Slike arrangementer skaper som regel forventninger om gjenytelser
- Vår virksomhet har interne regler og rutiner for eventuell deltakelse på slike arrangementer

Svaralternativer:

- Ja
- Nei
- Vet ikke
- Vil ikke svare

Spørsmål 7

Kjenner du til at en leverandør de siste 12 månedene har tilbydd noen i din virksomhet bestikklser, smøring eller en utilbørlig fordel for å få en kontrakt eller et oppdrag av dere?

Svaralternativer:

- Ja [Gå til spørsmål 8]
- Nei [Gå til spørsmål 9]
- Vet ikke [Gå til spørsmål 9]
- Vil ikke svare [Gå til spørsmål 9]

Spørsmål 8

Ble det inngått et samarbeid med leverandøren eller ble samarbeidet uaktuelt på grunn av leverandørens tilnæringsmåte?

Svaralternativer:

- Det ble inngått samarbeid
- Samarbeidet ble uaktuelt
- Vet ikke
- Vil ikke svare

Spørsmål 9

Kjenner du til konkrete eksempler på korrupsjon innen din bransje?

Svaralternativer:

- Ja

PERDUCO

KRIMINALITETS- OG SIKKERHETSUNDERSØKELSEN I NORGE

- Nei
- Vet ikke
- Vil ikke svare

Spørsmål 10 (Stilles ikke til offentlige virksomheter)

Kjenner du til eksempler på hvitvasking av penger i din bransje hvor pengene har sin opprinnelse fra en kriminell eller straffbar handling?

Svaralternativer:

- Ja
- Nei
- Vet ikke
- Vil ikke svare

Spørsmål 11 (Stilles ikke til offentlige virksomheter)

Har du mistanke om at din virksomhet har blitt misbrukt til å hvitvaske penger?

Svaralternativer:

- Ja [Gå til spørsmål 12]
- Nei [Gå til spørsmål 13]
- Vet ikke [Gå til spørsmål 13]
- Vil ikke svare [Gå til spørsmål 13]

Spørsmål 12 (Stilles ikke til offentlige virksomheter)

Var det kunder, leverandører, eiere og/eller ansatte som antas å ha vært del i denne hvitvaskingen?

Svaralternativer (flere svar mulig):

- Kunder
- Leverandører
- Eiere
- Ansatte
- Andre
- Vet ikke

Spørsmål 13 (Stilles ikke til offentlige virksomheter)

Kjenner du til at det foregår prissamarbeid mellom aktører i din bransje?

Svaralternativer:

- Ja
- Nei
- Vet ikke/ikke aktuelt
- Vil ikke svare

Spørsmål 14

Har du mistanke om at en eller flere av dine leverandører har prissamarbeid med andre aktører i sin bransje?

Svaralternativer:

- Ja
- Nei
- Vet ikke/ikke aktuelt
- Vil ikke svare

Spørsmål 15 (Stilles ikke til offentlige virksomheter)

Jeg vil nå lese opp mulige konkurransevridende forhold som din virksomhet kan bli utsatt for, og ber deg svare om din virksomhet har opplevd følgende i stor grad, i liten grad eller ikke i det hele tatt:

- Konkurranssevridning fordi konkurrenter unndrar skatter og avgifter
- Konkurranssevridning fordi konkurrenter benytter arbeidskraft som ikke har arbeidstillatelse
- Konkurranssevridning fordi konkurrenter underbetaler sine medarbeidere

Svaralternativer:

- I stor grad
- I liten grad
- Ikke i det hele tatt
- Vet ikke/ikke aktuelt

Spørsmål 16

Dersom en virksomhet i din bransje unnlater å rapportere inn alle skatter og avgifter, hvor stor sjanse tror du det er for at skattemyndighetene vil oppdage dette. Er den svært liten, liten, stor eller svært stor?

Svaralternativ:

- Svært liten
- Liten
- Stor
- Svært stor
- Vet ikke/ikke aktuelt
- Vil ikke svare

Spørsmål 17

Kjenner du til at ansatte i din virksomhet misbruker følgende rusmidler i dag?

- Narkotika
- Medikamenter
- Alkohol

PERDUCO

KRIMINALITETS- OG SIKKERHETSUNDERSØKELSEN I NORGE

Svaralternativer:

- Ja [Gå til spørsmål 18]
- Nei [Gå til spørsmål 20]

- Vet ikke [Gå til spørsmål 20]
- Vil ikke svare [Gå til spørsmål 20]

Spørsmål 18

[Besvares av de som har svart "Ja" på en eller flere alternativer i spørsmål 17]

Har ansattes rusmiddelmisbruk utgjort en sikkerhetsrisiko for din virksomhet?

[Til intervjuer: Eksempler på sikkerhetsrisiko kan være ulike former for ulykker, fare for ulykker, helseskader, miljøskader, økonomisk tap, underslag og lignende]

Svaralternativer:

- Ja
- Nei
- Vet ikke
- Vil ikke svare

Spørsmål 19

[Besvares av de som har svart "Ja" på en eller flere alternativer i spørsmål 17]

Har din virksomhet en aktiv oppfølging av ansatte som i dag misbruker rusmidler?

Svaralternativer:

- Ja
- Nei
- Vet ikke
- Vil ikke svare

Spørsmål 20

Har virksomheten etablert retningslinjer for håndtering av rusmiddelmisbruk?

Svaralternativer:

- Ja
- Nei
- Vet ikke
- Vil ikke svare

Spørsmål 21

Jeg vil nå lese opp ulike former for kontroll av ansatte, og ber deg svare ja eller nei på om din virksomhet gjennomfører følgende kontroll:

PERDUCO

KRIMINALITETS- OG SIKKERHETSUNDERSØKELSEN I NORGE

- Kameraovervåkning av ansatte i virksomhetens lokaler
- Kontroll av ansattes internettbruk
- Overvåkning av ansattes e-post
- Rusmiddeltesting av ansatte
- Telefonovervåkning av ansatte
- Kontrolltiltak av ansatte i en oppsigelsesperiode

Svaralternativer:

- Ja
- Nei
- Vet ikke
- Vil ikke svare

Spørsmål 22

Jeg vil nå lese opp ulike former for kontroll ved rekruttering og nyansettelser, og ber deg svare om virksomheten aldri, sjelden, ofte eller alltid foretar følgende kontroll:

- Grundig referansesjekk av jobbsøker
- Ekthetskontroll av vitnemål og sertifikater
- Internettsøk gjennom Google eller andre søkemotorer

Svaralternativer:

- Aldri
- Sjelden
- Ofte
- Alltid
- Vet ikke
- Vil ikke svare

Spørsmål 23

Har ansatte i din virksomhet vært utsatt for vold eller trusler om vold i jobbsammenheng i løpet av de siste 12 månedene?

Svaralternativer:

- Ja [Gå til spørsmål 24]
- Nei [Avslutt intervju]
- Vet ikke [Avslutt intervju]
- Vil ikke svare [Avslutt intervju]

Spørsmål 24

Hva av det følgende har ansatte i virksomheten opplevd de siste 12 månedene?

- Vold utført av kollega
- Trussel om vold fra kollega

PERDUCO

KRIMINALITETS- OG SIKKERHETSUNDERSØKELSEN I NORGE

- Vold utført av en utenforstående
- Trussel om vold fra en utenforstående

Svaralternativer:

- Ja
- Nei
- Vet ikke
- Vil ikke svare